Dagordningens punkt 19
Rättshjälp

Rättshjälp – motion 98, 99 och 100

Motion 98
Avdelning *Uppsala Östra*
Motionär *Bengt Tanskanen*

Rättshjälp i avtalsrättsliga tvister
Idag kan man inte nyttja rättsskyddsförsäkringen vid avtalsrättsliga tvister. Hela försäkringsbranschen använder sig av en praxis när det gäller tvist som har samband med din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning. Man kan således inte använda rättskyddet vid tvist i de kollektivavtalade försäkringarna.

Ett väsentligt motiv för TFA-försäkringens tillkomst i början av 1970-talet var att göra skadeståndsprocesser vid arbetsskador onödiga, d.v.s. försäkringstagaren skulle slippa föra talan vid domstol.

Vid tvist som går till domstol, har man ingen absolut rätt att få rättshjälp från LO-TCO rättskydd eller Fastighets egen rättsavdelning, trots att du betalar din medlemsavgift till fackföreningen. Din fackliga organisation gör en bedömning och det är förbundet centralt som beslutar om du ska beviljas rättshjälp.

När inte hemförsäkringen omfattas av rättsskyddet i avtalsrättsliga tvister är det till stor nackdel för de skadade. Som arbetstagare har de allra flesta inte juridisk kunskap och riskerar att inte få den rättmätiga ersättning man är berättigad till.

Den som ger sig in i en tvist riskerar att hamna i en skuldfälla vilket AMF-TFA högst sannolikt är införstådda med.

Vi föreslår kongressen besluta
att Fastighets agerar så att hemförsäkringen även skall omfattas av rättshjälp vid avtalsrättsliga tvister, rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10 % dock max 40 tkr.

Motion 99
Avdelning *Uppsala Östra*
Motionär *Bengt Tanskanen*

Rättshjälp i förvaltningsrättsliga tvister
Idag kan man inte nyttja rättsskyddsförsäkringen vid förvaltningsrättsliga tvister. Detta är en praxis som hela försäkringsbranschen använder sig av.

Därmed kan inte rättsskyddet nyttjas när det gäller tvist som har samband med din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning.
Man kan således inte använda rättskyddet vid tvist i de kollektivavtalade försäkringarna.
Europeiska gemenskapernas råd har uttalat att rättsskyddsförsäkringen skall täcka förvaltningsrättsliga tvister (direktiv 87/344/EEG av den 22 juni 1987).

Egna anteckningar

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets agerar så att rättsskyddsförsäkringen skall gälla vid förvaltningsrättsliga tvister,

att Fastighets agerar så att hemförsäkringen även skall omfattas av rättshjälp vid förvaltningsrättsliga tvister, rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr. i samband med rättegångar eller typer av processer som kan,uppstå. En rimlig självrisk vore 10 % dock max 40 tkr.

Motion 100

Avdelning *Uppsala Östra*
Motionär *Bengt Tanskanen*

Rättshjälp i skaderegleringen för de kollektivavtalade Trygghetsförsäkring vid arbetsskada

På den svenska arbetsmarknaden är Trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA) ett komplement till det grundläggande skydd som socialförsäkringen tillhandahåller.

Grundidén med Trygghetsförsäkringen var – att arbetsgivaren i avtal tar på sig ett fullt ansvar för arbetsskadorna och att Trygghetsförsäkringen är en påbyggnad på den statliga arbetsskadeförsäkringen, därmed skapas en ekonomisk trygghet för inkomstförluster och kostnader som inte täcks från LAF eller annat håll för försäkringstagaren (arbetstagaren).

Premien för Trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA) betalas in av arbetsgivaren, men tas ur löneutrymmet för arbetstagaren. Därmed bekostas försäkringen till sin helhet av arbetstagaren.

Ett väsentligt motiv för TFA-försäkringens tillkomst i början av 1970-talet var att göra skadeståndsprocesser vid arbetsskador onödiga, d.v.s. försäkringstagaren skulle slippa föra talan vid domstol.

Vid tvist som går till domstol har man ingen absolut rätt att få rättshjälp från LO-TCO rättskydd eller Fastighets egen rättsavdelning, trots att du betalar din medlemsavgift till fackföreningen. Din fackliga organisation gör en bedömning och det är förbundet centralt som beslutar om du ska beviljas rättshjälp. Trots ditt medlemskap i fackföreningsrörelsen har denna försäkring ingen obligatorisk rättshjälp, utan vissa beviljas rättshjälp och andra blir utan.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets agerar så att de skadelidande har rätt till juridiskt ombud i samband med skaderegleringen mot AFA-TFA, på deras bekostnad. Enligt den överenskommelse som försäkringsbranschen ingick med regeringen 1988,

att Fastighets agerar så att man har rätt till muntlig förhandling och bevisning hos omprövningsavdelningen och skiljenämnden hos AFA-TFA,

att Fastighets agerar så att man tillgodoser rättssäkerheten för de skadelidande även när det gäller de kollektivavtalade försäkringarna. De skadelidande skall fritt få välja ombud precis som i hemförsäkringen eller trafikförsäkringen,

att Fastighets agerar så att hemförsäkringen även skall omfattas av rättshjälp, när det gäller tvister i de kollektivavtalade försäkringarna, rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr. i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10 % dock max 40 tkr.

Egna anteckningar

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 98, 99 och 100

RÄTTSHJÄLP

Motionären tar i sina motioner upp krav på ändringar i hemförsäkringen och rättsskyddsförsäkringen för att medlemmar ska få utökat skydd i avtalsrättsliga och förvaltningsrättsliga tvister. Motionären tar även upp krav på förändringar vid skadereglering i de kollektivavtalade försäkringarna.

I motion 98 vill motionären att hemförsäkringen ska omfatta avtalsrättsliga tvister för de medlemmar som inte beviljas rättshjälp av förbundet. Förbundets stadgar reglerar att rättshjälp kan beviljas av förbundsstyrelsen till medlem i arbetsrättsliga tvister. Efter avslutade förhandlingar i ett arbetsrättsligt ärende som slutar i oenighet har förbundet möjlighet att för medlemmens räkning stämma arbetsgivaren. Först görs en noggrann utredning av ärendet, oftast tillsammans med LO-TCO Rättsskydd. En bedömning görs utifrån möjligheterna att nå framgång i en tvist, bland annat tittas på vilken bevisföring som finns och det tittas även på andra rättsfall i liknande tvister. Om vi då, efter en samlad bedömning, kommer fram till att förbundsstyrelsen inte beviljar rättshjälp tillskriver vi medlemmen. Medlemmen får i det brevet reda på varför vi inte lämnar rättshjälp och får även hänvisningar till hur och inom vilka tidsfrister han/hon själv kan driva sitt ärende.

Förbundsstyrelsen delar inte motionärens uppfattning om att rättshjälpen i hemförsäkringen ska omfatta avtalsrättsliga tvister. Medlemmen har genom sitt medlemskap möjlighet att få rättshjälp. Om medlemmen, efter förhandlingar, utredningar och bedömningar får ett avslag och ändå själv väljer att gå vidare är det inget som ska betalas av andra medlemmar genom en kollektiv hemförsäkring.

Motionären uttrycker i motion 99 befarade brister i rättsskyddet när det gäller förvaltningsrättsliga tvister. Rättsskyddsförsäkringen är en försäkring som kan ersätta försäkringstagaren i tvister som kan prövas i allmän domstol, dvs tingsrätt, hovrätt och högsta domstolen. Försäkringen omfattar inte förvaltningsdomstolar och specialdomstolar. Rättsskyddsförsäkringen ingår som en del av hemförsäkringen.

För de tvister som inte omfattas av rättsskyddet i hemförsäkringen eller för den som saknar hemförsäkring finns möjlighet att vända sig till Rättshjälpsmyndigheten. En ansökan dit ska föregås av ett rådgivningsmöte tillsammans med en advokat eller jurist.

Att verka för att rättshjälpen i hemförsäkringen även ska innefatta förvaltningsrättsliga tvister skulle sannolikt medföra kraftiga höjningar av försäkringspremien i hemförsäkringen. Dessutom finns det redan ett skydd för förvaltningsrättsliga tvister eftersom rättshjälpen via Rättshjälpsmyndigheten är en del av den sociala skyddslagstiftningen som syftar till att hjälpa den som inte kan få rättshjälp på annat sätt.

I motion 100 vill motionären att man ska kunna få rättshjälp i skaderegleringen för de kollektivavtalsförhandlade trygghetsförsäkringarna vid arbetsskada.

När ett försäkringsärende kommer till förbundet görs en utredning och en bedömning om rättshjälp ska beviljas eller inte. Motionären vill ha förändringar

Egna anteckningar

i både trygghetsförsäkringen och i den rättshjälp som ingår i hemförsäkringen. Villkoren i avtalsförsäkringarnas förhandlas fram mellan LO och Svenskt Näringsliv. Fastighets måste i så fall framföra de föreslagna förändringarna till LO. Förbundsstyrelsen ser framför sig att dessa förändringar kommer att leda till avsevärda kostnader som till slut hamnar hos den enskilde och kan inte ur rättvisesynpunkt föreslå sådana kostsamma förändringar som bara berör en liten del av medlemskåren.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående
kongressen besluta
att avslå motion 98, 99 och 100.

Egna anteckningar